

INGELICHT

INFORMATIEMAGAZINE VOOR DE MID APRIL 2000

2000
1

Even voorstellen
**HET MEDIA
CENTRUM
MID**
pagina 4-5

Het Omega project
**MET HULP VAN
ICT NAAR EEN
TRANSPARENT
MID**
pagina 6

**IMPRESSIE
BOUWACTIVITEITEN**
pagina 14

**MID VOERT
ALS EERSTE
ONDERDEEL CO
'XPOST' IN**
pagina 15

Correspondenten gevraagd

Door Ron Voragen

In maart zag ons allereerste nummer, het zogenoemde nulnummer, het levenslicht. Uit vele hoeken kreeg de redactie zeer uiteenlopende reacties en tips.

Deze reacties varieerden niet alleen van triviale zaken als: "Wat staat de directeur er vaak in, het is wel heel erg veel 'blauw', het puntje van het hoofd van de directeur is weggefallen, het witte T-shirt van de eindredacteur komt boven zijn boordje uit", maar ook meer serieuze en opbouwende kritiek was te beluisteren op inhoudelijk gebied, bijvoorbeeld: "Op de cover is het verkeerde logo gebruikt, hier en daar staat een taalonvolkomenheid" en "We gaan niet naar gebouw 33, maar naar gebouw 32". De redactie neemt zich al deze zaken uiteraard ter harte en zal in de komende tijd hard gaan werken om het blad verder uit te bouwen en te verbeteren. Dit, zoals onze directeur in zijn column al verwoordde, onder het motto: 'Openheid waar dat kan, geslotenheid waar het moet'.

De redactie kon zich ook verheugen op

enthousiaste en leuke tips met betrekking tot de opzet en inhoud van het magazine. Kortom vele uiteenlopende reacties. Hartelijk dank hiervoor!

Het is de bedoeling dat het MID magazine een blad wordt, dat voor en door ons wordt gemaakt. Hierbij willen Martinette en ik dan ook bij deze iedereen oproepen ons 'in te lichten' met betrekking tot vermeldenswaardige informatie en/of tips. Kortom wij zoeken enthousiaste correspondenten en agenten (tipgevers), indien gewenst anoniem...♦

De redactie wil u de andere inzendingen niet onthouden vandaar alle naamsuggesties op een rijtje:

1. 't MIDdel
2. MIDdelpunt (2x)
3. MIKPUNT
4. MIDvoor
5. OnMIDdellijk
6. INTERMIDIAIR
7. SEKREET
8. COMMIDicator
9. SFINX (3x)
10. INGELICHT (2x)
11. De Open Bron
12. MinDset
13. Blad voor de Mond
14. De Mol
15. Transparant (2x)
16. Metamorfose
17. ITL In Tenebris Lucens (Licht in de duisternis)
18. Facetten
19. Midee
20. Niks mis met huidige MID Magazine

21. Purple
22. Amethyst
23. Move
24. MIDdenin
25. Horen Zien en Zwiigen
26. Diamant
27. Dialoog
28. Pyramide
29. COVER (magazine)
30. MID way
31. MID point
32. In het MIDden
33. De MID-Koerier
34. MID-Persoonlijk
35. MID-Wetenswaard
36. MID-Sprekbuis
37. MID-Onder de loep
38. MID-Doorgelicht
39. MID-Wakend Oog
40. MID-Nauwlettend
41. MID-Scan de Wereld
42. MID-Live/MID-Life
43. ALERT
44. MIDAS

Prijsvraag

Op de prijsvraag is door velen van ons zeer enthousiast gereageerd. Er is dan ook een geweldig aantal goedgekeurde namen voor ons magazine ingestuurd. De redactie ontving 44 inzendingen. Sommigen onder ons stuurden zelfs meerdere voorstellen in. Het is leuk om te constateren dat het initiatief voor het opzetten van een informatiemagazine zo positief wordt gewaardeerd. Maar wat is nu dus de nieuwe naam van ons magazine geworden en wie is de winnaar van de prijsvraag?

De jury had een zware dobber de uiteindelijke winnaar aan te wijzen. Uiteindelijk is gekozen voor INGELICHT, omdat deze naam een tweeledige betekenis heeft:

1. De MID als inlichtingendienst
2. Het personeel wordt via het magazine ingelicht.

Deze naamsuggestie werd door twee MID'ers voorgesteld. Daarom kent de prijsvraag twee winnaars, namelijk: luitenant-kolonel Ger Timmer (Hoofd MID-cel) en Roel Vestjens (Hoofd Informatie Management).♦

INGELICHT wordt uitgeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingendienst (MID).

Dit informatiemagazine verschijnt maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MID. Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, van de hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

Eindredactie: R.W.G.M. Voragen bc

Redactie: M.A.M. Bemelmans-Ooninx

Fotografie: Media Centrum MID

Vormgeving: Theo Olsthoorn

Druk en lithografie: Hofstad Druktechniek

Zoetermeer

Oplage: 1.000 expl.

Deadlines INGELICHT

Mocht u de redactie van informatie willen voorzien, denk dan even aan de volgende data:

Inleveren kopij	Verschijningsdatum
12 april	8 mei
10 mei	5 juni
14 juni	7 juli
9 augustus	1 september
13 september	6 oktober
11 oktober	3 november
8 november	1 december

Hier dan het eerste nummer van ons nieuwe maandblad. Ik hoop dat het nul-nummer bij u goed is ontvangen. Het zag er in ieder geval zeer professioneel uit. Bij de diverse informele contacten die ik de afgelopen maand met u had - en via de 'verwarmingsbuizen' - hoorde ik positieve reacties, en circuleerden de prachtigste namen. Wat het is geworden heeft u inmiddels al op de omslag kunnen zien. Maar ook vanuit de omgeving van de MID en van onze zusterdienst kwamen bemoedigende geluiden. Een leuke steun in de rug voor het redactieteam.

Aan het reorganisatiefront lijkt het stil te zijn geworden. Schijn bedriegt hier echter. Achter de schermen wordt hard gewerkt aan het beschrijven en waarderen van de functies in de nieuwe organisatie. Een taai maar noodzakelijk karwei, waarbij velen van u zijn betrokken. Door Prisma is het O&F-traject in een strak tijdschema gegoten. Dit tijdschema voorziet in afronding van het Voorlopig plan tot reorganisatie eind april. Dankzij ieders inzet en vasthoudendheid ziet het er naar uit dat we het dit keer gaan halen. Daarna volgt de fase van formeel overleg met het OOO/DC. Begin juni kan de Secretaris-Generaal dan het besluit nemen dat we gaan starten.

Om een reorganisatie letterlijk 'in beweging te krijgen' is een verhuizing een uitstekend hulpmiddel. Als de aannemer zijn afspraken nakomt kan er in juli worden verkast naar gebouw 32 op de Frederikkazerne. Onze planning daarvoor is in volle gang. Zo'n verhuizing in een periode van zomerverlof heeft voor- en nadelen. Uitstel is echter ongewenst. Van belang is dat kritische processen ongestoord doorgang kunnen vinden. De overgang van de MID-cel naar de Current Intelligence Unit (CIU) is er zo een. We moeten onze klanten kunnen blijven bedienen. Het CIU-team werkt daar hard aan.

Vermeldenswaard is voorts de inmiddels voltooide basisstudie naar de toekomst van de afdeling Verbindingsinlichtingen (AVI) bij de MID. Daar is tot en met januari jongstleden hard aan gewerkt. De kern van de studie is 'kwaliteit boven kwantiteit': de organisatie gaat weliswaar wat krimpen en het aantal locaties neemt af, maar tegelijkertijd krijgt AVI een kwaliteitsimpuls. De minister heeft met de studie ingestemd, daarin geadviseerd door de Secretaris-Generaal en de Chef Defensie Staf. Dat is een belangrijke stap in de goede richting. Voor de komende 5 tot 10 jaar is nu duidelijk waar we met AVI heen willen en welke investeringen daarvoor nodig zijn.

Maar nu nog het geld. Aan het Activiteitenplan en Begroting (APB) voor de MID voor de periode 2000 - 2005 wordt nu de laatste hand gelegd. Een structurele verhoging van het MID-budget is nodig. Zo ontstaat ruimte voor de noodzakelijke investeringen in informatievoorziening en technologie. Inlichtingenverwerving en verwerking is nu eenmaal een groot deel 'high tech' geworden en die inhaalslag kost veel geld. Ik ben gematigd optimistisch over de resultaten van het begrotingsoverleg.

Maar het is niet alles bedrijfsvoering wat de klok slaat. Uiteindelijk gaat het om onze 'output' als inlichtingen- en veiligheidsorganisatie.

Onze klanten beoordelen de MID immers op de kwaliteit van onze producten. Nu de Inlichtingen en Veiligheidsbehoefte van Defensie (IVD) voor het jaar 2000 is goedgekeurd is de volgende stap om verwerving en verwerking met de IVD in lijn te brengen. Een 'dekkend plan' is het doel: waar doen we teveel, waar te weinig. Onze informatiepositie moet op bepaalde punten worden verbeterd en accenten moeten worden verlegd.

Dat we er ook in slagen de kwaliteit van onze rapporten en briefings daadwerkelijk te verbeteren wordt de laatste tijd regelmatig bevestigd, zowel vanuit het Defensie Crisis Beheersings Centrum (DCBC) als vanuit de krijgsmachtdelen. Want, op een Haagse receptie tegen een zeer tevreden eskadercommandant aanlopen die ongevraagd de MID-

voorbereidingen van zijn Verre Oosten-reis looft doet goed. Zo moeten we doorgaan! Tevredenheid was er ook over de genuanceerde MID-analyse over proliferatie van nucleaire wapens die ikzelf op een Clingendael symposium mocht presenteren. Ook hier weer een prima stukje werk. Datzelfde geldt voor onze speerpuntregio 'de Balkan' die we in nauwe samenwerking met het DCBC met grote aandacht blijven volgen.

Zorgpunten zijn er natuurlijk ook, vooral op het personele vlak. De vullingsgraad van de organisatie loopt hier en daar terug, soms tot aan de pijngrens. Dat geldt niet alleen voor de AMID's maar ook voor andere afdelingen. Sommige personeelsleden wachten de reorganisatie niet af maar kiezen voortijdig voor zekerheid, zoals zij die zien. Dat is begrijpelijk, maar jammer. Vaak ook voorbarig, want ik ben optimistisch over de mogelijkheden voor de meesten van u een goede functie in de nieuwe organisatie te vinden, zo mogelijk 'op maat'. Tezelfdertijd zie ik dat krijgsmachtdelen de eigen tekorten soms op een 'paars' organisatiedeel willen afwentelen. Tijd dus voor een ronde langs de personeelsdirecteuren. Tegenover vertrek en vacatures staat overigens ook de komst van nieuwe krachten die met enthousiasme aan hun functie bij onze dienst zijn begonnen. Hen heet ik hierbij van harte welkom.

Valt er ten slotte ook nog wat te lachen bij de MID? Jazeker! Zoals bijvoorbeeld tijdens de MID-borrel in café De Paap; een goede gelegenheid om elkaar ook eens 'buiten de hekken' te treffen. De opkomst was nog wat mager, maar de sfeer was er niet minder om. Moeten we meer doen. Bij een volgende gelegenheid hoop ik u in grotere getale te mogen treffen. ♦

Joop van Reijn
Generaal-majoor der Mariniers

Wat houdt de PAS-regeling nu eigenlijk in?

Vanuit het Bureau Personeelszaken (straks in de nieuwe organisatie afdeling Personeel en Organisatie) wordt er naar gestreefd voor iedere uitgave van het MID-magazine nieuws op personeelsgebied aan te leveren. Afhankelijk van ontwikkelingen in de organisatie wordt in deze rubriek ingespeeld op actuele P-aspecten. In dit geval is dat de PAS-regeling. De afkorting staat voor Partitiele Arbeidsparticipatie Senioren.

Door Anneke Bader

De PAS-regeling biedt aan burgermedewerkers de mogelijkheid om vanaf 57 jaar de werktijd terug te brengen tot 32 uur per week. Nadrukkelijk wordt vermeld dat PAS geen recht is, er is namelijk instemming van het bevoegd gezag nodig (DMID). Een aanvraag kan, wanneer het dienstbelang zich daartegen verzet, worden afgewezen.

Wat zijn de consequenties? ■ Bij gebruikmaking van de pas-32 regeling wordt 5% van het salaris ingehouden. Op verzoek worden door het Bureau Personeelszaken berekeningen gemaakt. Hiermee wordt het verschil inzichtelijk tussen het salaris bij gebruikmaking van deze regeling en uw huidige salaris. De extra leeftijdsdagen op grond van artikel 32, lid 5 van het BBAD, komen te vervallen. Verder vervalt de aanspraak op ADV-dagen. Ten

aanzien van neveninkomsten geldt dat extra of nieuwe neveninkomsten onder de anti-cumulatie-regeling vallen.

Overige effecten ■ Bij gebruikmaking van de PAS-regeling wijzigt de formele arbeidsduur van de PAS-deelnemer niet, alleen de werktijd wijzigt. Het aantal verlofdagen is gebaseerd op de feitelijke werktijd en wordt dus bij deelname aan de PAS-regeling naar evenredigheid vastgesteld. Zoals eerder is aangegeven wordt een korting van 5% toegepast op het bruto salaris. Alle aan het salaris gerelateerde aanspraken blijven echter berekend op basis van 100% salaris. Er wijzigt bij deelname aan de PAS niets ten aanzien van:

- pensioenopbouw;
- pensioenbijdrage verhaal;
- vakantie-uitkering;
- interim-uitkering.

Verzoek tot deelname aan de PAS-regeling ■ In verband met de administratieve afwikkeling dient een verzoek tijdig (uiterlijk 1 maand voorafgaand aan de ingangsdatum), door tussenkomst van het bureau- en/of afdelingshoofd aan het Bureau Personeelszaken te worden aangeboden. Het bureau- en/of afdelingshoofd dient het verzoek te voorzien van advies. Indien het verzoek niet wordt ondersteund, dient dit met redenen te worden onderbouwd. Het bureau personeelszaken zorgt voor verdere afhandeling van het verzoek. ♦

Employee Benefits

PC-privé project in mei 2000 van start

Na een lange periode van voorbereiding en overleg is nu de realisatie van het Employee Benefits-project bij de Centrale Organisatie (CO) in zicht. Het is een uitwerking van twee projecten of een combinatie daarvan namelijk het PC-privé project en het fietsproject.

Door Henk Stokking

De administratieve voorbereiding vindt nu plaats. Zoals het er nu voor staat zal het PC-privé-project in mei 2000 daadwerkelijk van start gaan. Aangezien het fietsproject nog in het verwervingstraject zit bij de Directie Materieel van de Koninklijke Landmacht, wordt het verstrekken van een fiets of de combinatie-mogelijkheid PC/PC-componenten met een fiets, pas later in dit jaar gerealiseerd.

Voor beide opties geldt dat de ambtenaar over een periode van drie kalenderjaren, te rekenen vanaf 1 januari 2000, maximaal f 1.500,- aan 'employee benefits' mag ontvangen. De medewerker moet een schriftelijke verklaring ondertekenen, waarbij hij instemt met de aan de deelname gestelde voorwaarden. Daarnaast worden eisen gesteld aan de configuratie en software en is een lijst opgenomen met voor vergoeding in aanmerking komende onderdelen (bijv. printers, scanners, etc) voor een PC-configuratie. ♦

Aan de inhoud van de artikelen in deze rubriek kunnen geen rechten worden ontleend.

'Het Media Ce

De MID is volop in beweging. Er wordt voortvarend gereorganiseerd en vele projecten op allerlei gebied worden opgestart en/of gerealiseerd. In dit kader ontstaan ook nieuwe benamingen voor 'oude' afdelingen. Dat geldt ook voor de verschillende afdelingen binnen onze dienst die zich bezighouden met het verzorgen en beheren van beeldmateriaal. In dit artikel staat dan ook het nieuw opgezette Media Centrum MID centraal.

Tekst: Media Centrum MID • bewerking Ron Voragen

Het Media Centrum MID, een samenvoeging van de 'oude' fotosectie van de Marine Inlichtingendienst (MARID) en een tweetal fotografen van de inlichtingendienst van de Landmacht (LAMID), maakt in de nieuwe organisatie deel uit van de Hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

WAAR IS HET MEDIA CENTRUM MID TE VINDEN?

Het Media Centrum MID is te vinden in gebouw 35 'Admiraliteit'. Op zich hoeft dit geen beletsel te zijn. Via E-mail, de 'good old' telefoon en natuurlijk een bezoekje blijven zij graag met u communiceren.

Welke diensten kan het Media Centrum zoal leveren?

FOTO-SERVICE

Ontwikkelen en afdrucken van het (gerubriceerde) fotomateriaal. Alle fotochemische processen zijn beschikbaar.

DIGITALE VERWERKING

Eén van de belangrijkste activiteiten is het ontwikkelen van de zogenoemde Thesaurion beelddatabase, waarbij onder andere de analisten straks het beeldmateriaal vanaf hun eigen werkplek kunnen bekijken en gebruiken.

Verder wordt het scanwerk optimaal gedigitaliseerd in standaard formats en resoluties. Deze scans worden gecontroleerd en waar nodig geoptimaliseerd. Naast deze activiteiten kunt u ook (interactieve) CD-ROM's laten maken voor instructie, analyse of informatie. Ook presentaties kunnen op (grafisch) verantwoorde wijze vervaardigd worden.

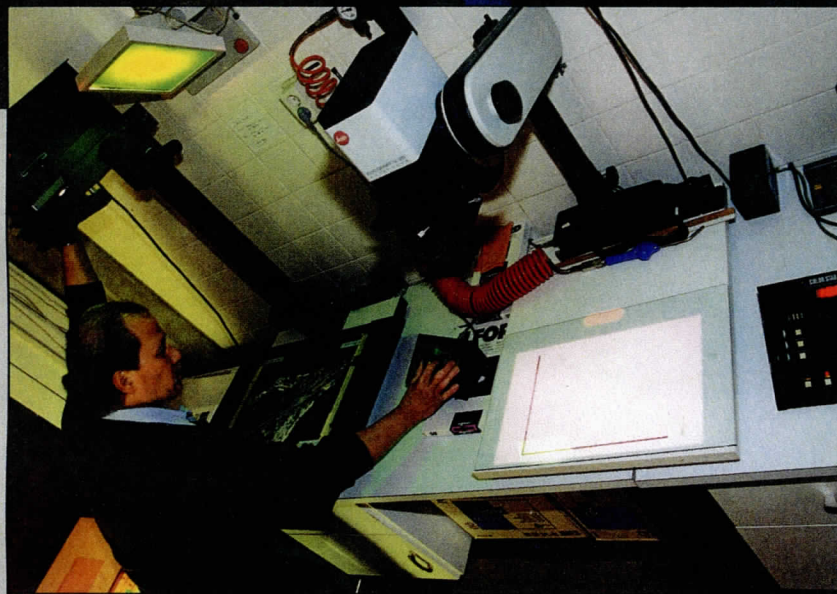
AUDIO/VIDEO BEWERKING

Hier wordt het normvertaalkwerk (van NTSC, SECAM naar PAL of van 8 mm naar VHS, enz.) gedaan en kunnen beelden uit een videotape worden gedigitaliseerd en - na eventuele bewerking - worden uitgeprint als foto of worden opgenomen in de beeld-

Centrum is er voor u als MID-medewerker!

Even voorstellen:
Het Media
Centrum MID

NIEUWS UIT DE DIENST

database Thesaurion. Ook het maken van compilaties uit diverse tapes behoort tot de mogelijkheden. Zoals u ziet heeft het Media Centrum MID een breed aanbod op het gebied van beeld of geluid (analoog of digitaal).

Dit artikel dient als schakel tussen u, als gebruiker, en het Media Centrum MID, als aanbieder van mediadiensten. Juist nu wij naar een meer vraaggericht bedrijf overgaan is deze informatie essentieel. De medewerkers van het mediacentrum hopen dat u ze zult blijven vinden.

Schroom dus niet en ga met uw eventuele wensen bij hen langs. Ze staan graag voor u klaar!♦

THESAURION

Thesaurion is een volledig ingerichte gegevensbank (database) voor opslag van audiovisueel materiaal voor de MID. Met dit systeem kunnen foto's, dia's, negatieven, digitale beelden, animaties, videobanden, digitale videoclips, geluidsfragmenten, spreadsheets en presentaties efficiënt worden beheerd.

Thesaurion is volledig Nederlands en aan de wensen van de MID aangepast

Het archiveren en ontsluiten van documenten ten opzichte van het archiveren en ontsluiten van audiovisueel materiaal is een wereld van verschil. Bij een document is de steller, het onderwerp en een datum, eventueel aangevuld met trefwoorden, veelal voldoende om te archiveren. Voor audiovisuele materialen

komt er veel meer bij kijken. Beeldmanagement is een gecompliceerde zaak.

Uit de ervaringen is gebleken, dat voor het tekstueel beschrijven van ongeveer 10.000 digitale objecten de afmeting van de database ongeveer 10 MB bedraagt. De bijbehorende digitale objecten, Jpeg gecomprimeerd, incl. thumbnail ±75 KB per object, nemen dan zo'n 750 MB schijfruimte in beslag.

De invoer van digitale objecten vindt plaats bij het Media Centrum MID. De bijbehorende informatie (vergelijkbaar met de informatie op huidige foto-opdracht) wordt vastgelegd op een technisch werkblad, via dit werkblad krijgt de opdrachtgever (eigenaar) toegang tot het beeldmateriaal, waarna de opdrachtgever inhoudelijk het beeldmateriaal moet gaan benoemen/beschrijven, door middel van trefwoorden (trefwoordenlijst XPost) en vrije tekst.

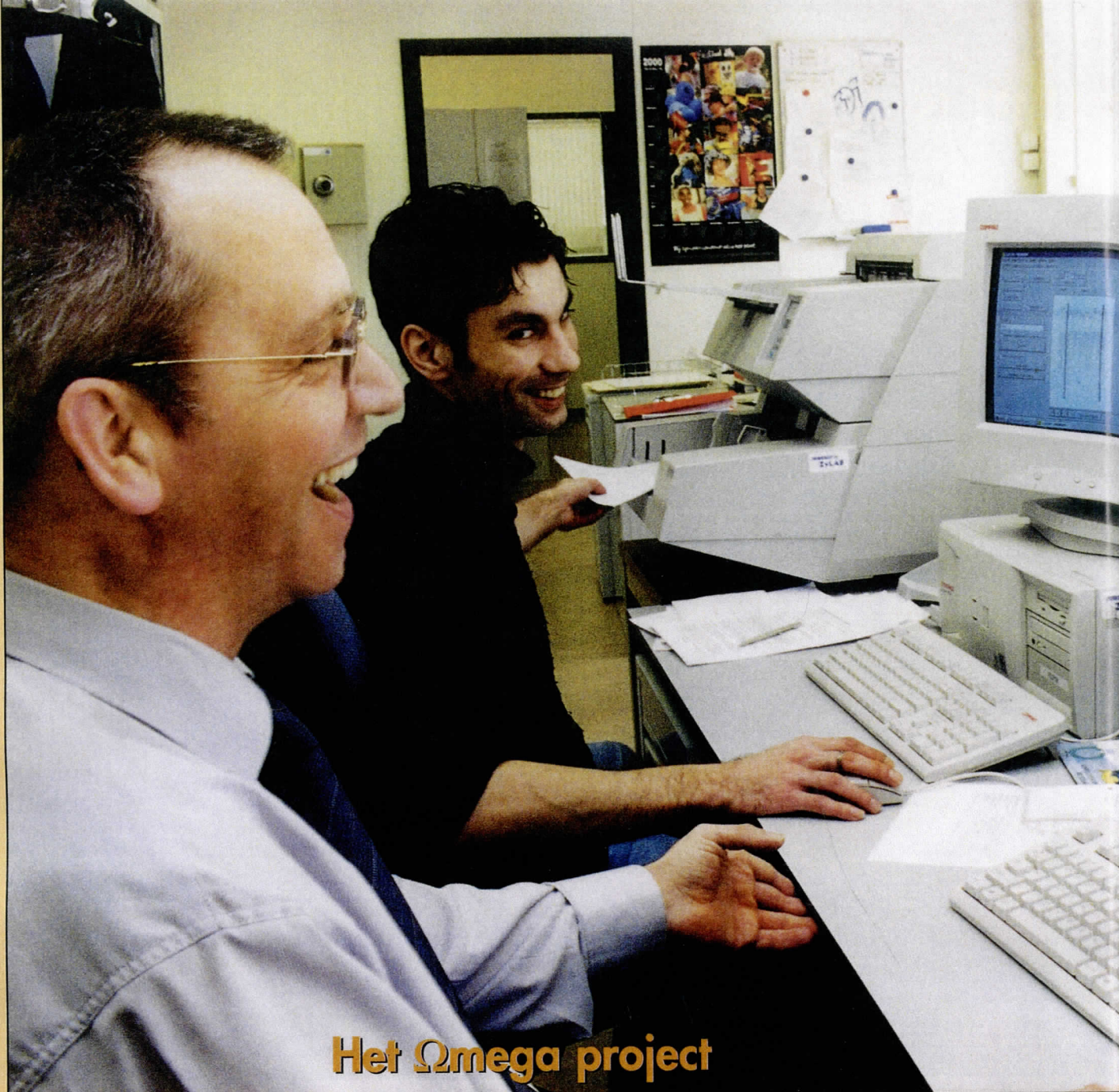
De inhoudelijke informatie is, in eerste instantie, alleen

toegankelijk voor de opdrachtgever. Deze bepaalt wie hij verder inzage geeft tot dit beeldmateriaal en tot de inhoudelijke informatie. Wanneer de opdrachtgever geen autorisatie verstrekt aan derden, dan heeft hij alleen toegang tot dit beeldmateriaal.

Het zoeken van beeldmateriaal in Thesaurion is alleen mogelijk voor geautoriseerd personeel, het inzien van beeldmateriaal is slechts mogelijk voor gemachtigden van de opdrachtgever.

Het zoeken is mogelijk via zoekvelden, zoals archiefnummer (uniek voor elk beeld), datum, periode, opdrachtgever, locatie, gebeurtenis, plaatsnaam, land, trefwoorden, etc.

Momenteel wordt de zogenaamde bètaversie van de cliëntsoftware in een proefopstelling uitgetest. Medio 2000 kan het systeem dan daadwerkelijk in gebruik worden genomen.♦

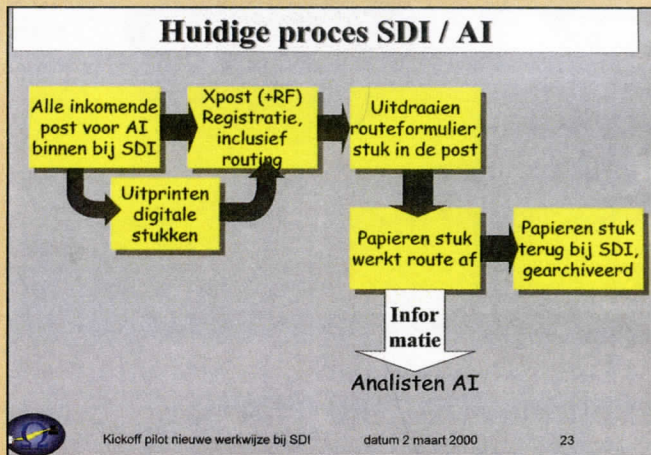
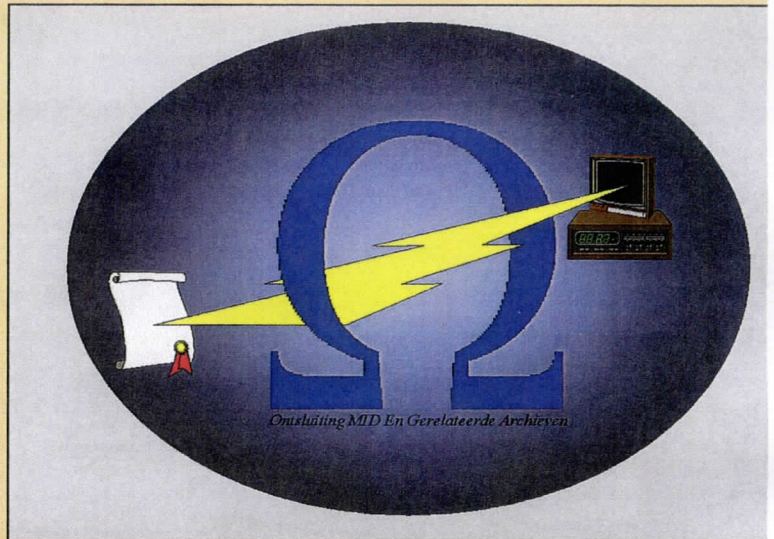

Het Ω mega project

Met hulp van ICT naar een transparant MID

Geen woorden maar daden! Een bekende slogan van een voetbalclub uit Rotterdam. Wat heeft dat met de MID te maken? Die slogan geldt namelijk ook voor ons! Bij de Sectie Documentaire Informatievoorziening (SDI) zijn we tot daden over gegaan. Met een 'kick off' op 2 maart jongstleden is de pilot 'nieuwe werkwijze archiefvorming, -beheer en -beveiliging' van start gegaan. Medio maart zal de pilot worden uitgebreid met een aantal medewerkers van Afdeling Inlichtingen (AI). In dit artikel leest u wat er allemaal te gebeuren staat.

Door Cees van der Weijde en Marcel Lamb

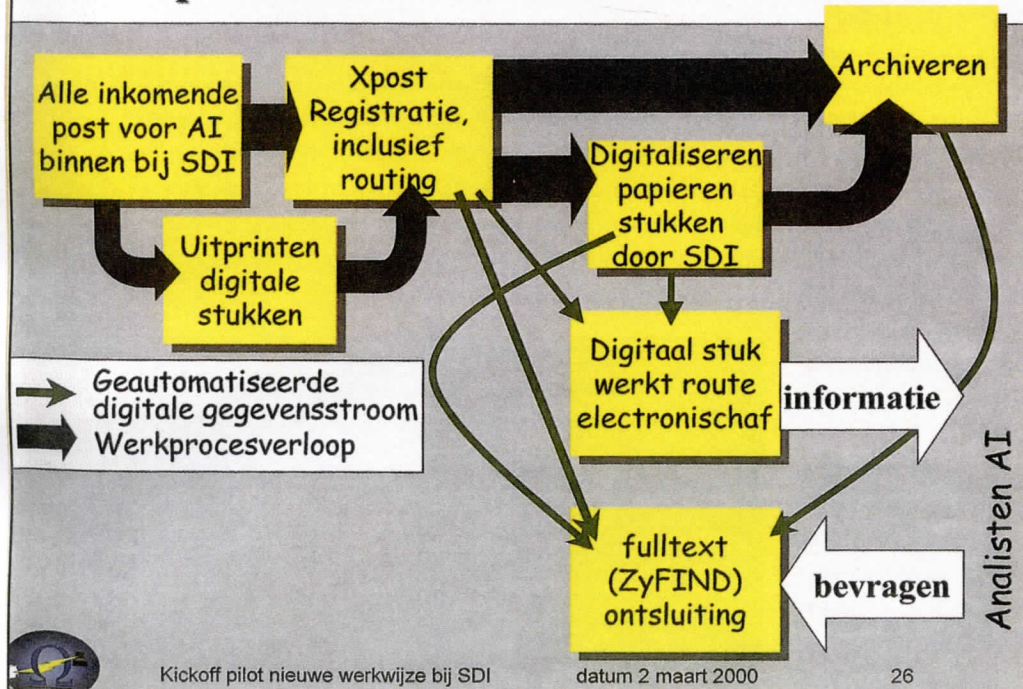

GAAT U ER OOK WAT VAN MERKEN?

In het kader van het verbeteren van het beheer en de ontsluiting van de MID archieven is in september 1999 het project Ontsluiting MID En Gerelateerde Archieven (OMEGA) van start gegaan. In oktober

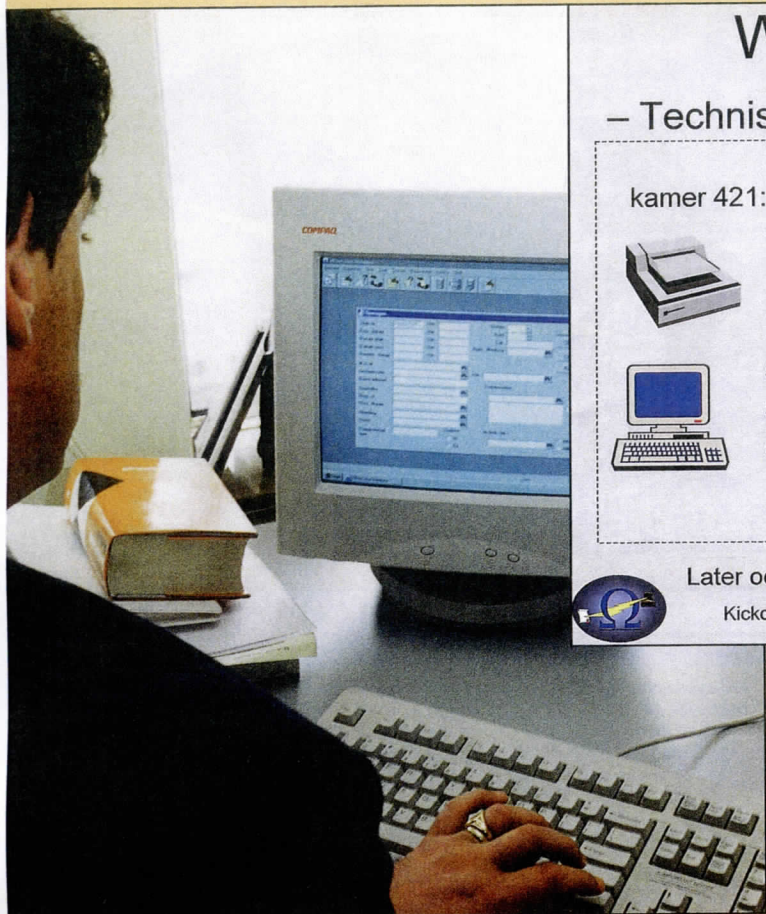
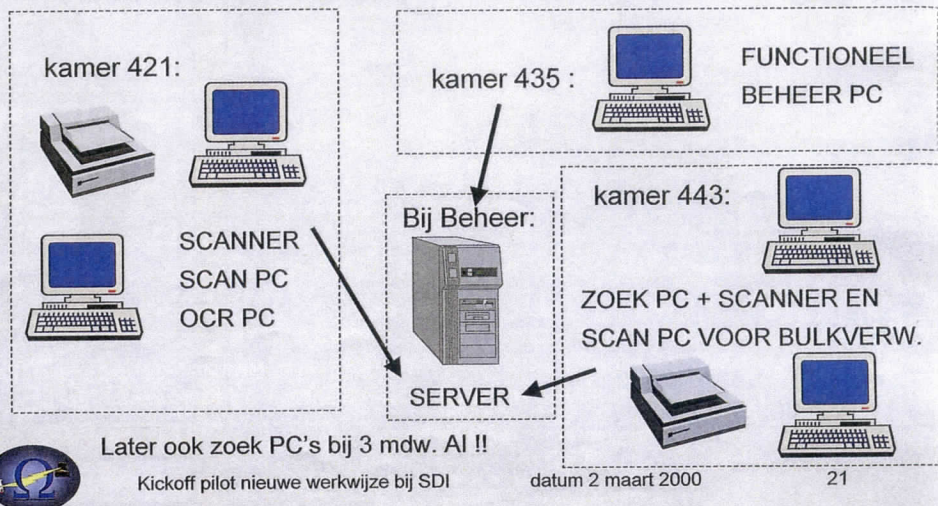
'99 is een technische pre-pilot uitgevoerd, waarin een verzameling papieren archiefmateriaal gedigitaliseerd is. Het betrof hier het materiaal dat door de MID bijeengebracht was voor de Tweede Kamercommissie Tijdelijke Commissie Besluitvorming Uitzendingen (TCBU). De papieren documenten zijn achtereenvolgens: ingescand, met gebruikmaking van OCR (Optical Character Recognition) in tekst omgezet, van metagegevens voorzien en ontsloten op zowel de metagegevens als op de tekst. De pre-pilot is succesvol verlopen en heeft kentallen en ervaringsfeiten opgeleverd over het gebruik van digitalisatie technieken bij de MID. Belangrijke aanbeveling was: "start zo spoedig mogelijk een pilot om in de dagelijkse praktijk deze nieuwe werkwijze te testen".

Stap: "Elektronisch rondzenden stukken"

Wat gaat er gebeuren??

– Technische installatie: Eerst in een testomgeving!

SDI-MEDEWERKERS LOPEN VOOROP!

Het projectteam van Omega heeft de SDI en AI bereid gevonden om aan deze pilot deel te nemen. Tijdens de voorbereiding is een werkgroep Omega opgericht en zijn interviews met SDI en AI medewerkers gehouden. Tevens zijn er afspraken gemaakt met collega's van het Strategisch Verbindings Inlichtingen Centrum (SVIC) voor het ontwikkelen van speciale software. Zij werken al geruime tijd met het product ZyLAB wat ook in de pilot gebruikt wordt.

WAT GAAT ER NU GEBEUREN TIJDENS DE PILOT?

Bij de SDI wordt een scanner en twee PC's geplaatst. Deze zullen voorlopig worden aangesloten op een testnetwerk. Daarnaast krijgt de SDI nog de beschikking over een PC voor het functioneel beheer. De eerste stap die uitgevoerd wordt, is alle formele post van AI wat op papier binnenkomt in te boeken in XPost en vervolgens in te scannen en het middels OCR ontsluitbaar te maken. Vervolgens wordt de post nog op de gebruikelijke manier gedistribueerd. Als dit gedeelte goed verloopt kan de pilot omgeving worden uitgebreid. Drie medewerkers van AI krijgen een PC die aangesloten wordt op het testnetwerk. Deze PC is voorzien van een WEB-browser (Internet Explorer) en van XPost en ZyLAB programmatuur. Zij zullen eerst autorisatie krijgen om het voor hun relevante deel van het TCBU materiaal digitaal te kunnen ontsluiten. De SDI zal vervolgens elektronisch (via XPost) aan de betreffende AI-medewerkers laten weten welke documenten er voor hun zijn binnengekomen en welke ze elektronisch kunnen raadplegen. Wel zal ook de post nog op de gebruikelijke manier worden gedistribueerd. Tegen het einde van de pilot zal dit (tijdelijk?) voor die AI-medewer-

kers worden stopgezet. De papieren documenten worden dan direct bij binnenkomst door SDI gearchiveerd. Ze zijn tenslotte altijd opvraagbaar op het netwerk!

Naast papieren documenten komt er ook veel digitale informatie voor de medewerkers van AI binnen. Dit komt lang niet altijd via de SDI binnen. Tijdens de pilot zal ook getest worden om zo veel als mogelijk digitale informatie voor de betreffende AI-medewerkers via de WEB-browser ontsluitbaar te maken.

Het lijkt tijdens de pilot allemaal om de techniek te draaien. Dit is echter maar gedeeltelijk waar. Natuurlijk is de techniek hier erg belangrijk. Als de techniek niet voldoet, kan het werk niet goed worden uitgevoerd. Maar door het inzetten van deze techniek moet het werk ook anders georganiseerd en uitgevoerd worden. Er komen taken bij en er vervallen taken. Dit betekent nogal wat voor alle medewerkers van SDI. Zij zullen tijdens deze pilot dan ook intensief worden bijgestaan door de projectgroep Omega. Er worden opleidingen verzorgd en er komt dagelijkse begeleiding op de werkplek (training-on-the-job).

Volgens de planning duurt de actieve pilot tot eind mei en zal in juni worden afgesloten met een evaluatierapport. Als de uitkomst positief is kan in de tweede helft van dit jaar worden gestart met de verdere uitvoering. Het is de bedoeling dat uiteindelijk alle medewerkers van de MID in ieder geval hun formele documenten digitaal toegestuurd kunnen krijgen. De MID-archieven (mits geautoriseerd natuurlijk) zijn dan digitaal te raadplegen. Daarmee is dan een goede stap gezet richting een transparant MID!♦

Het projectteam Omega bestaat uit: Fijko van der Laan, Jill Gaillard (ABPC/BDIV), Cees van der Weijde (extern projectleider), Marcel Lamb (coördinator pilot) en Martijn van Hoesel (technisch specialist). Je kunt ze vinden op de locatie Plein kamer E438, telefoon 3187029.

Ook is een werkgroep Omega opgericht, waarin naast de leden van het projectteam de volgende MID'ers deelnemen: Peter Breugem (ABPC/HSDI), Erwin Donker (AI/MIZOE), Arië van den Munckhof (AI/MIZOE) en Henk van Bosheide (AI/MONA). Tijdens de pilot kan deze werkgroep nog uitgebreid worden. De werkgroep komt éénmaal per twee weken bij elkaar en legt haar ervaringen en wensen aan het projectteam voor.

Waarover spraken zij?

Op de cover van het zogenaemde 'nul-nummer' van het MID-magazine werd aangekondigd dat u deze maand alles kon lezen over het OnderdeelsOverleg Orgaan en Dienstcommissie van de MID (OOO/DC-MID).

Alvorens op de dit uitdagende statement nader in te gaan het volgende.

Door Marc Fakkkel, voorzitter OOO/DC-MID

De afgelopen jaren is de totstandkoming van een MID-periodiek, met name voor de bevordering van saamhorigheid, aan de orde geweest in het overleg tussen de dienstleiding, de toenmalige Buitengewone Medezeggenschapscommissie (BMC-MID) en het huidige OOO/DC-MID. Het initiatief van het hoofd Bedrijfsvoering, Martin Boskamp, om een eigen MID-periodiek het licht te laten zien, wordt dan ook door het OOO/DC-MID van harte toegejuicht.

HET OOO/DC-MID WAT IS DAT NU EN WIE ZITTEN DAAR IN?

Het OOO/DC-MID bestaat uit een vertegenwoordiging van het militair MID-personeel (OOO) en een vertegenwoordiging van het burger MID-personeel (DC). Deze medezeggenschapsorganen voeren het overleg met de dienstleiding. De rechten en plichten zijn verankerd in het Algemeen Militair Ambtenaren Reglement (AMAR) en het Burgerlijk Ambtenaren Reglement Defensie (BARD). Deze situatie geldt op dit moment voor de MID; voor het overgrote deel van Defensie vormt het zogeheten Besluit

Medezeggenschap Defensie (BMD) sinds circa 1 november 1999, de grondslag voor overleg. De reden waarom dit nog niet voor de MID geldt, komt doordat in het sectoroverleg Defensie is toegestemd om de verkiezingen bij de MID met één jaar uit te stellen en de oude situatie dus nog van kracht is. Het uitstel betekent dat medio november 2000 verkiezingen zullen worden gehouden voor de Medezeggenschapscommissie MID (MC-MID). Inderdaad de naamgeving wordt ook gewijzigd.

Het huidige OOO/DC-MID is in juni 1998 geïnstalleerd als opvolger van de BMC-MID. Besloten is om als geïntegreerd overleg te gaan functioneren. Dat wil zeggen dat de sectorale verdeling is verlaten en besloten is tot het vormen van een gezamenlijk dagelijks bestuur (Voorzitter, Vice-Voorzitter, Secretaris en 2 Secretaris).

In het begin bestonden wij uit 17 leden (9 militairen en 8 burgers) en inmiddels is dit aantal gereduceerd tot 13. Aangezien geen reservekandidaten voorhanden zijn, kan geen aanvulling plaatsvinden. Dit is heel spijtig zeker gelet op de werkzaamheden die op ons afkomen in het kader van de reorganisatie.

OOO/DC: RARE SNOESHANEN?

Ten opzichte van het verleden, zijn de bevoegdheden in het kader van de medezeggenschap onder de werking van de BMD uitgebreider. Dit betekent dat de MC al in een eerder stadium dan nu betrokken moet worden bij bijvoorbeeld reorganisaties. In februari 1999 heeft de plaatsvervangend Secretaris-Generaal (PSG) ingestemd met een actievere rol, anticiperend op de bevoegdheden zoals vastgelegd in het BMD, voor het OOO/DC-MID in het wordingsproces van het 'voorstel tot reorganisatie'.

Deze actievere rol kwam in eerste aanleg tot uiting in de advisering van het 'Plan van Aanpak' ten behoeve van de reorganisatie en het 'Projectenplan', de verdeling van de werkzaamheden in de zogeheten boxen. Leden van het OOO/DC werden uitgenodigd te participeren in de boxen twee tot en met zes. Bij Box 1 was er geen rol weggelegd voor het OOO/DC-MID aangezien in deze box de strategie discussie werd gehouden.

Conform het BMD mag en kan een dergelijke studie c.q. visie onderwerp van overleg zijn. Ten aanzien van het onderwerp op welke wijze de MID moet gaan functioneren moet gesteld worden dat dit juist één van de onderwerpen is van overleg. Daarom is het naar de mening van het OOO/DC-MID een gemiste kans geweest dat zij niet actiever betrokken zijn geweest bij de discussies in Box 1 en dat nadien geen inhoudelijke discussie daarover heeft plaatsgevonden. Bij Box 6, de personeelvertegenwoordigingsbox, heeft het OOO-DC bewust gekozen voor een 'low-profile'-participatie aangezien dit een activiteit was waarin maximaal door het MID-personeel kon worden geparticipeerd. Bij de deelprojectleiders van de boxen 2 t/m 5 bestond, naar het gevoel van het OOO/DC, enige terughoudendheid over een actieve rol van OOO/DC-snoeshanen bij hun projecten. Door deze houding heeft de rol van het OOO-DC niet geleid tot het gewenste en verwachte resultaat. Dit kwam reeds aan het licht toen begin augustus het OOO/DC vertrouwelijk werd geïnformeerd over de zogeheten houtskoolschetsen. Het OOO/DC werd vanaf eind juli 1999 bijgestaan door een extern organisatieadviseur, Eduard Claassen. Hij hielp ons om vanuit zijn specifieke deskundigheid, de producten in het kader van de 'reorganisatie MID' te beoordelen. Zijn eerste activiteiten hadden betrekking op de hierboven genoemde houtskoolschetsen. Vervolgens heeft hij bijgedragen aan ons commentaar op het beleidsvoornemen.

BETROKKENHEID: SPINNEND TEVREDEN OF GEEN FIDUCIE?

Op 15 september 1999 werd het Beleidsvoornemen Reorganisatie MID, in de wandelgangen 'het paarse boekje', gepresenteerd. De reacties op die presentatie waren divers, van positief tot erg negatief. Het

OOO/DC-MID was reeds informeel verzocht om een advies op het beleidsvoornemen te geven. Wij waren van mening dat op een zo kort mogelijke termijn, reacties, opmerkingen en/of vragen van het personeel moesten inventariseren zodat het commentaar kon worden meegenomen in het formele advies aan de dienstleiding. De opkomst bij deze inventarisatierondes was laag, hetgeen een indicatie zou kunnen zijn dat men spinnend tevreden was, of geen fiducia had in de inbreng van het OOO/DC. Dat laatste is natuurlijk naar onze mening niet waar hetgeen blijkt uit de wijzigingen die waren aangebracht in het herziene beleidsvoornemen van eind december 1999. Deze herziene versie was niet zo zeer inhoudelijk gewijzigd, maar sprake was van een uitgebreide onderbouwing van de in het beleidsvoornemen gemaakte keuzen. Deze onderbouwing voldeed ten dele aan de wensen van het OOO/DC-MID.

Het OOO/DC-MID heeft er bewust voor gekozen, in overleg met directeur MID en de nieuwe projectleiding, om over het herziene beleidsvoornemen geen formeel advies uit te brengen. Wel is er voor gekozen om vanuit het OOO/DC actief deel te nemen in het O&F-overleg.

De reorganisatie en de verdere implementatie vinden op projectmatige basis plaats. Het OOO/DC-MID zal naar verwachting daarin actief gaan deelnemen om de

visie van het OOO/DC-MID vroegtijdig naar voeren te brengen. Hierdoor kan het formele adviestraject worden bespoedigd waardoor het personeel niet onnodig lang op de gewenste zekerheid hoeft te wachten.

MEDEZEGGENSCHAPSCOMMISSIE (MC) WAT IS DAT NU WEER?

Nu het BMD van kracht is, is er geen sprake meer van sectorale personeelvertegenwoordiging. Het OOO en de DC houden dus op te bestaan en er komt een geïntegreerd overlegplatform, de MC. De MC-MID gaat bestaan uit burgers en militairen die al dan niet georganiseerd (lid van een vakbeweging) zijn. Voor de MID zal de MC minimaal uit 9 en maximaal uit 13 leden bestaan. De zittingstermijn is twee of vier jaar. De voorkeur gaat uit naar een zittingstermijn van twee jaar vanwege het personeelsverloop en gelet op de ervaring dat slechts een gering aantal MID-medewerkers bereid is zitting te nemen in het OOO/DC. Besluitvorming over deze termijn is voorbehouden aan de nieuwe MC.

WAS DIT NU INFORMATIEF?

Wij spreken de laatste tijd veel over onze rol in het besluitvormingsproces en over de wijze waarop wij de belangen van het MID-personeel zo goed mogelijk kunnen behartigen binnen het kader van onze bevoegdheden. Volgende maand zal u door ons in dit magazine op de hoogte worden gebracht over de inhoudelijke gang van het verdere proces over de reorganisatie en de visie van het OOO/DC-MID op specifieke zaken. Hiermee sluiten we dus aan op het statement 'Waarover spraken zij' op de cover van het nul-nummer. ♦

Project Alpha:

Verbeteren bedrijfsproces veiligheidsonderzoeken!

De impact van het veiligheidsonderzoekenproces op Defensie is groot. De doorlooptijden van veiligheidsonderzoeken hebben effect op de doorlooptijden van sollicitatieprocedures. Defensie kampt op dit moment met wervingsproblematiek. Ondanks het feit dat de MID met de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken binnen de wettelijke gestelde norm blijft, is er voor gekozen om het bedrijfsproces nogmaals kritisch te bezien.

Het project Alpha heeft als doel het onderzoeken van mogelijkheden tot verbetering van het bedrijfsproces veiligheidsonderzoeken. Op basis van een kosten baten analyse wordt bepaald welke verbetermogelijkheden ook daadwerkelijk geïmplementeerd dienen te worden.

Bij het onderzoek dat nu plaats vindt gaat de aandacht met name uit naar (1) doorlooptijd; (2) langere termijn continuïteit in ICT-ondersteuning en (3) capaciteit in relatie tot werkdruk en werkvoorraden.

Op basis van een tussentijdse rapportage uit het project Alpha is als eerste ambitieniveau gekozen voor leverbetrouwbaarheid. Dit houdt concreet in dat er op zeer korte termijn wordt gestart met het ontwikkelen van een opvolger van CAVCA.

Hierover meer door luitenant-kolonel Dick Bijl, hoofd bureau veiligheidsonderzoeken (HBVO) en projectleider Alpha:

"Het inmiddels sterk verouderde geautomatiseerde kantoorstelsel CAVCA (Centrale Automatisering Van Contra-inlichtingen Administraties) van het Bureau Veiligheidsonderzoeken (BVO) wordt vervangen. Het Bureau Veiligheidsonderzoeken, dat behoort tot de Afdeling Contra Inlichtingen & Veiligheid van onze organisatie gebruikt dit systeem voor de afhandeling van circa 22.000 veiligheidsonderzoeken per jaar.

Het systeem CAVCA is in het begin van de tachtiger jaren vanuit het luchtmachtstelsel CIPIER (Contra Inlichtingen Persoons Informatie En Registratiesysteem) ontwikkeld. Het werd bij de oprichting van het Bureau Veiligheidsonderzoeken op 1 november 1989, overgenomen van de toenmalige Luchtmacht Inlichtingendienst. Gedwongen door een toenemend aantal storingsen en de wens van de Defensie Werving en Selectie om sneller personeel aan te kunnen stellen is er op 7 februari 2000 een projectgroep van start gegaan onder mijn leiding.

De verwachting en hoop zijn dat het Bureau Veiligheidsonderzoeken in de herfst van dit jaar over een modern en vooral betrouwbaar ICT systeem beschikt, dat snel en vooral continu het vitale bedrijfsproces veiligheidsonderzoeken kan ondersteunen. De wens van ieder lid van het Bureau Veiligheidsonderzoeken is, dat de klant op zijn wenken kan worden bediend.

Totdat de vervanging is gerealiseerd zullen alle BVO's uiteraard alles in het werk stellen om hun klanten de best mogelijke service te verlenen. Geen eenvoudige taak, maar met grote inzet en vindingrijkheid moet die klus, in samenwerking met de beheerders en de ontwikkelaar, te klaren zijn.

Zo is weer bewezen dat automatisering begint en eindigt met... mensen!" ♦

Projectleider Alpha: ~~XXXXXXXXXX~~, tel. 070 - ~~XXXXXXXXXX~~

Contactpersoon PRISMA: ~~XXXXXXXXXX~~, tel. 070 - ~~XXXXXXXXXX~~

Geslaagd!

Door LTZ2 Frans Arkesteijn • bewerking Martinette Bemelmans-Ooninx

Op donderdag 17 februari 2000 heeft de directeur MID tijdens een feestelijke bijeenkomst zes korporaals van de Koninklijke Marine mogen aanzeggen dat zij met ingang van die datum zijn bevorderd tot Sergeant van Bijzondere Diensten Speciale Dienst (BDS). De cursisten waren geselecteerd uit circa zeventig kandidaten. Na een opleiding van ruim vier maanden, waarin hun de basisprincipes van het Inlichtingen en Veiligheid (I&V) werk zijn bijgebracht worden zij de rest van hun carrière afwisselend te werk gesteld bij de MID en de Koninklijke Marine-Operationele Intelligence (KM-OPINTEL) organisatie. In zijn rede sprak generaal-majoor der mariniers van Reijn zijn waardering uit voor de inhoud van de opleiding. Ook roemde hij de inzet van zowel de cursisten als de instructeurs. Bij deze opleiding komen de instructeurs veelal uit de MID.

Brede opleiding ■ Tijdens de opleiding is een groot scala aan onderwerpen de revue gepasseerd, zoals het kweken van begrip voor thema's als: homofilie, vrouw in de krijgsmacht, andere geloofsrichtingen, drugs- en alcoholverslaafden, dak- en thuislozen. De contra inlichtingen- en veiligheidsopleiding wordt bij de School voor de MID (SMID) gevolgd. Eveneens is tijdens de opleiding de Algemene Maritieme

De nieuwe trotsen sergeanten: ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~, ~~XXXXXXXXXX~~ en ~~XXXXXXXXXX~~. Aan de rechterzijde staat hun mentor, ~~XXXXXXXXXX~~.

Vorming aan bod gekomen, waarin kennis is bijgebracht over onder andere scheepsherkenning, sensoren en wapensystemen, risico-interesse landen, Indicator & Warning, Psychological Operations (PsyOps), Open Source Intelligence (OSINT), schriftelijke structureren, Cyrillisch en Latijn en navigatie en zeevaartkunde. ♦

Projectenlandschap gereed

Het PRISMA programma bewerkstelligt daadwerkelijke veranderingen binnen de MID en bewaakt de samenhang van alle activiteiten en projecten die tot die veranderingen moeten leiden. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het veranderprogramma PRISMA?

Het zogenoemde projectenlandschap met alle projecten is gereed en wordt momenteel gedrukt. Binnenkort zal dit landschap op iedere afdeling worden opgehangen. Het projectenlandschap met de projecten van de Afdeling Verbindings Inlichtingen (AVI) volgt spoedig. Hieronder volgt een overzicht van de status van de verschillende projecten.

Door Dennis Straat

Reorganisatie ■ Het beschrijven van de organen en functies voor de nieuwe MID (het O&F) heeft afgelopen maand goede voortgang gemaakt. De Hoofdafdeling Bedrijfsvoering is gereed en voor de Hoofdafdeling Productie wordt nu als laatste onderdeel gewerkt aan AVI. De directie en bijbehorende staven en kabinet zijn eveneens gereed. Er is een begin gemaakt met een voorlopig vullingsplan.

Verhuizing ■ Voor de verhuizing is de laatste hand gelegd aan de belegging van gebouw 32. Voor iedere etage is nu in kaart gebracht waar de medewerkers volgens de vastgestelde O&F hun toekomstige werkplek gaan krijgen.

Overzetten van de ICT-omgeving naar de Frederik kazerne ■ Het overzetten van de ICT-omgeving naar de Frederik kazerne is onderkend als een apart strategisch project. Projectleider is R. Hermesen. Het plan van aanpak wordt op dit moment opgesteld.

A&K-analyse (Afhankelijkheids- en Kwetsbaarheidsanalyse) ■ Het informatiebeveiligingsplan met betrekking tot dit project is gereed op 21 april. Daarna volgt de coördinatie van de implementatie van maatregelen (projectcoördinator is ing. ~~XXXXXXXXXX~~ (foto), het onlangs aangetreden Hoofd Informatie Management. De projectleider dient nog te worden benoemd). Het

implementatieplan is half mei gereed. Daarna zullen gefaseerd maatregelen worden ingevoerd.

Inrichten Current Intelligence Unit ■ De kick-off meeting is gehouden op 13 maart. Projectleider is luitenant-kolonel G. Timmer.

Inrichten Afdeling Analyse en Rapportage ■ Deze kick-off meeting werd gehouden op 14 maart. Projectleider is drs W.B.S. de Vries.

Internationale Informatievoorziening ■ Het project-

team wordt geformeerd en plan van aanpak wordt gereed gemaakt. Projectleider is luitenant ter zee der eerste klasse G.M.H. de Weijer.

Alpha (verbeteren bedrijfsproces veiligheidsonderzoeken en vervanging CAVCA) ■ De definitiefase loopt. De realisatie daarvan wordt vroeged gestart voor wat betreft het ontwikkelen van ICT-faciliteiten. Wilma van der Burg voert een functionele analyse uit en is op 14 maart gestart. Projectleider is luitenant-kolonel D.J. Bijl. Elders in dit blad kunt u meer lezen over het Alpha project.

Versterken en herinrichten Contra-Inlichtingen & Veiligheidsproces ■ Projectleider is luitenant-kolonel P.J.G. Post Uiterweer.

Systeem voor bron- en operatiegegevens (Afdeling Operaties) ■ Dit onderwerp is onderkend als een lijnactiviteit en wordt bij AO belegd.

Intranet ■ Het project Intranet wordt in eerste instantie beperkt tot het coördineren van de bestaande initiatieven. De coördinatie en projectleiding is belegd bij LTZ1 Renée van Pamelen-Hollenberg.

Doorvoeren consequenties Wet Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (WIV) in de MID-bedrijfsprocessen ■ Projectleider is mr D.J. Bijl.

Financieel beheer ■ Projectleider is luitenant-kolonel R.F. Meeng.

Materieelbeheer ■ Projectleider is majoor H.U.S. de Lange.

Verbeteren proces vacaturevulling ■ Projectleider is luitenant-kolonel Ing. H. Stokking.

Invoering 2Mb crypto's ■ De implementatie is gepland voor het einde van dit jaar. De coördinatie is belegd bij majoor J.W. Gerritsen.

Project Omega ■ Zie artikel in dit elders in dit blad. Implementatie proeftuin webtechnologie en conversie keyfile zijn opgenomen in het project Omega. ♦

'Het bijhouden

Luitenant-kolonel ~~XXXXXXXXXX~~ is van 6 augustus 1999 tot en met 15 februari 2000 als Liaison Officier Koninklijke Luchtmacht uitgezonden geweest naar Kosovo. Hij was geplaatst bij het Nederlandse Contingentscommando (Contco). Deze liaisonfunctie vormt de schakel tussen het Contco, de Luchtmachtstaf en de Luchtmacht onderdelen enerzijds en de KL KFOR-eenheden, het KLu KFOR-Helide-tachment en de individueel uitgezonden KLu-militairen anderzijds. Hieronder volgen zijn persoonlijke indrukken van zes maanden Kosovo.

“Wat stijf, na de lange zit in de Fokker F-60, loop ik naar de aankomsthal op Vliegbasis Eindhoven en zie degenen die ons verwelkomen zwaaien. Ik kijk naar mijn medereizigers, collega's, waarmee ik in de afgelopen maanden een hechte band heb opgebouwd, en besef 'het is over, einde uitzending, back to normal'. Ruim zes maanden geleden begon deze uitzending, geen OVSE-functie in Albanië zoals aanvankelijk gedacht maar KLu liaison officier bij het Contingentscommando (Contco) KFOR in Kosovo. Het Contco fungeert als de 'ogen en oren' van de Chef Defensiestaf (CDS), in de dagelijkse realiteit kwamen de werkzaamheden neer op het draaien van diensten als Duty officier in de Operations Room, het voorbereiden en uitvoeren van de (te) vele werkbezoeken en ingezet worden voor een scala aan werkzaamheden. Omdat tot eind november het Contco te Petrovec (Macedonië) was gevestigd (eerdere pogingen om een locatie in Kosovo te betrek-

Loopbaan

Luitenant-kolonel ~~XXXXXXXXXX~~ is op zijn 21e jaar in dienst gekomen bij de

Koninklijke Luchtmacht. Na afronding van de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda is hij begonnen bij de gevechtsleiding. Vanaf 1980 heeft hij verschillende inlichtingenfuncties bekleed op Vliegbasis Leeuwarden, de Luchtmachtstaf en Supreme Headquarters Allied Power in Europe (SHAPE). Tot zijn uitzending naar Kosovo was Bert van den Broeke Hoofd Bureau Inlichtingen bij de AMIDKLu. April 2000 gaat luitenant-kolonel ~~XXXXXXXXXX~~ met functioneel leeftijdsontslag. ♦

van mijn dagboek was een enorme hulp'

ken gingen helaas niet door) betekende deze dislocatie veel en langdurig reizen naar het operatiegebied in Kosovo.

Na enkele dagen inwerken ben ik begin augustus voor het eerst Kosovo ingegaan om het Nederlandse operatiegebied in het zuidwesten van Kosovo te leren kennen. Deze trip van één dag maakte op mij een enorme indruk, omdat je wordt geconfronteerd met een totaal ander wereld: geografie, klimaat, bewoners, infrastructuur, cultuur. Alles is anders en dat werd nog versterkt door de 'semi-oorlogsfeer' die begin augustus in Kosovo heerste.

SCHITTEREND LANDSCHAP, VEEL ELLENDE

De verkeerschaos bij de grens, de ronduit hutse Macedonische grensbeambten, bepakte en bezakte terugkerende Kosovaren, verzeggende hitte en stof, de gigantische hoeveelheden vuilnis langs de wegen en in de natuur waren al een aardig voorproefje voor wat ik zou zien en meemaken in Kosovo. In het zuiden van Kosovo valt het op het eerste gezicht mee met de verwoestingen, mede omdat het schitterende berglandschap visueel overweldigend is. Maar toen ik voor het eerst rondreed in de driehoek Prizren, Pec, Suva Reka en daar verwoestingen en ellende zag, werd ik toch wel heel diep geraakt en stonden de tranen meerdere malen in mijn ogen.

Thuis bij een Albanese familie in de buurt van Prizren

Onder: Een verwoest restaurant in het zuiden van Kosovo

Na zo'n eerste emotionele confrontatie dreig je alle objectiviteit uit het oog te verliezen en partij te kiezen voor de Albanese bewoners van Kosovo. Ik heb dan ook met collega's die al langer bij het Contco zaten, uitvoerig gesproken over mijn eerste indrukken en gevoelens. Dat werkte louterend, daardoor kon ik mijn gevoelens relativeren en zaken in een ander perspectief plaatsen. Daarnaast was voor mij het bijhouden van mijn dagboek een enorme hulp. Hierdoor kun je veel van je afschrijven en emoties beter verwerken. (Bij uitzendingen een dagboek bijhouden kan ik dus iedereen aanraden!) De Nederlandse KFOR militairen staan bij de

Kosovaren (zowel Albanese, als Serven) goed aangeschreven en daarom heb ik in de zes maanden veel contacten gehad (ook doelbewust gezocht) met de lokale bevolking, medewerkers van internationale organisaties en Non-Governmental Organisations (NGO's) in Kosovo. Voor mij was een groot voordeel dat ik door een Albanese kennis goed was voorbereid en mij zodoende enigszins kon redden in het Albanees (een woordenlijst blijft echter onmisbaar), de geschiedenis van het gebied kende en redelijk op de hoogte was van omgangsvormen en gebruiken in Kosovo. Bij de contacten met de lokale Albanese, Serven en Bosniaks is parate kennis van de beleefheidsfrases en omgangsvormen een 'must'. Het niet in acht nemen van de juiste omgangsvormen kan de deur gesloten houden en komt de houding van de lokale bevolking ten opzichte van KFOR en Nederland niet ten goede. De opleiding op de School voor Vredesmissies (SVV) geeft weliswaar een basis, maar individueel bijspijkeren en goed voorbereiden is zonder meer noodzakelijk. Alhoewel contacten met de bevolking niet verboden waren, werd het door de KFOR- en Contco-regelgeving niet bepaald aangemoedigd. Ik heb echter de vrijheid genomen om deze contacten aan te gaan en voor mijn beeldvorming was dat onmisbaar.

Zes maanden KFOR

Ook het stukje public relations wat je bedrijft tijdens dergelijke contacten is belangrijk, want voor veel Kosovaren is KFOR teveel 'een voorbijrijdend voertuig met militairen'.

"EFFE INFORMEEL REGELEN"

Het gedurende langere tijd werken in een paarse organisatie (Contco), waarbij de 'groene' KL-cultuur toch sterk domineerde, is voor mij een leerzaam en interessant proces geweest waarbij ik heb getracht de cultuurverschillen tussen de krijgsmacht delen te overbruggen. Een bijkomend voordeel is, dat je als KLu-officier gedurende langere tijd de Koninklijke Luchtmacht van afstand bekijkt en dan vraagtekens bij een aantal aspecten van de KLu-cultuur gaat zetten. Met name het 'effe informeel regelen' en daarna weinig tot niets op papier zetten, is bij een paarse vredesoperatie niet altijd aan te raden!

Wat mij in Kosovo opviel was dat het moeilijk is om van landkaarten, luchtfoto's en video's een goede indruk te krijgen van een gebied ('weer en terrein'). Met name de bezoekers stelden dat een dag rondreizen door het operatiegebied een veel beter algemeen beeld geeft van de geografie van zo'n gebied dan de kennis verkregen door briefings, kaarten en luchtfoto's. Bij vredesoperaties, zoals in Kosovo, zou het daarom noodzakelijk zijn de militaire analist zijn 'area' te laten bezoeken.

"Wat doet zo'n uitzending je nu", is een vraag die ik vaak gesteld kreeg toen ik thuis kwam. Een eerlijk antwoord is te geven, maar een objectief antwoord niet, daarvoor is alles te kort geleden en leeft het ervaren nog teveel. Deze uitzending heeft mij wel geleerd dat gemotiveerd zijn en een goede kennis van het operatiegebied belangrijke pluspunten zijn, je moet fysiek en mentaal goed voorbereid zijn en dat alles was bij mij gelukkig het geval. Ook een 'zorgenvrij' thuisfront maakt de uitzending een stuk gemakkelijker. Ik verkeerde in die gunstige omstandigheid maar in mijn werkomgeving zag ik collega's toch wel snakken naar verlof en einde uitzending. Maar het belangrijkste voor mij was dat je een aantal zaken, waar wij ons in Nederland druk om maken, relativeert. De reden is dat je tijdens een uitzending gedurende zes maanden relatief eenvoudig leeft en merkt dat zo'n manier van leven zonder veel luxe best aangenaam is. Daarnaast wordt je dagelijks geconfronteerd met een lokale bevolking die moet knokken voor de basisvoorwaarden van een menselijk bestaan: veiligheid, een dak boven je hoofd, eten, het inkomen en een toekomst voor de kinderen. Voor ons zijn deze basisvoorwaarden vanzelfsprekend, daar niet. Ik heb geprobeerd tijdens mijn uitzending bij te dragen aan het tot stand brengen van deze basisvoorwaarden en dat heeft mij constant gemotiveerd. Kosovo, ik ben een beetje verliefd geworden op dit stukje Europa en hoop er ooit weer terug te komen. ♦

Impressie bouwactiviteiten nieuwe Haagse locatie MID

**TIJDENS DE
VERBOUWING
GAAT DE VERKOOP
VAN ONZE
PRODUCTEN
EN DIENSTEN
GEWOON
DOOR...**

MID voert als eerste onderdeel CO 'XPost' in

Als eerste onderdeel van de Centrale Organisatie heeft de MID op 1 januari 2000 het postregistratiesysteem 'XPost' op alle daarvoor in aanmerking komende werkplekken ingevoerd. De implementatie van XPost werd geleid door de projectgroep XPost.

DOOR JILL GAILLARD

De invoering van een eenduidig postregistratiesysteem is één van de activiteiten rondom de verbetering van het archiefbeheer. Overeenkomstig de toezeggingen van de minister aan de Tweede Kamer was het doel om de implementatie voor het einde van 1999 te voltooien. In het eerste kwartaal van 1999 werd de MID geconfronteerd met de beslissing dat het postregistratiesysteem dat in de jaren ervoor in eigen beheer was ontwikkeld, moest wijken voor de defensiestan-

daard XPost. Op 1 mei vorig jaar startte daartoe het invoeringstraject van XPost. Technisch gezien is dit doel bereikt. Als gevolg van werkdruk en problemen met de lijncapaciteit tussen verschillende locaties bleek dat de praktische invoering voor een beperkt aantal registratiepunten in tijd iets vooruitgeschoven moest worden. Bij de voorbereiding van de invoering van XPost is gelijktijdig aandacht besteed aan voorkoming van millenniumproblemen bij de

toen nog in gebruik zijnde postregistratiesystemen. Daarbij is nauw samengewerkt met de millenniumgroep van de CO.

De projectgroep communiceerde met de gebruikers door middel van een maandelijks overleg met de klankbordgroep XPost, waarin van elke afdeling de gebruikers door een afgevaardigde werden vertegenwoordigd. John Hanoeman, medewerker DARIC, heeft de functionele inrichting van XPost voor de MID voor zijn rekening genomen. Hiernaast heeft hij de gebruikers ondersteund tijdens de opleidingen en tijdens de ingebruikname van XPost.

GEGEVENSUITWISSELING MAKKELIJKER

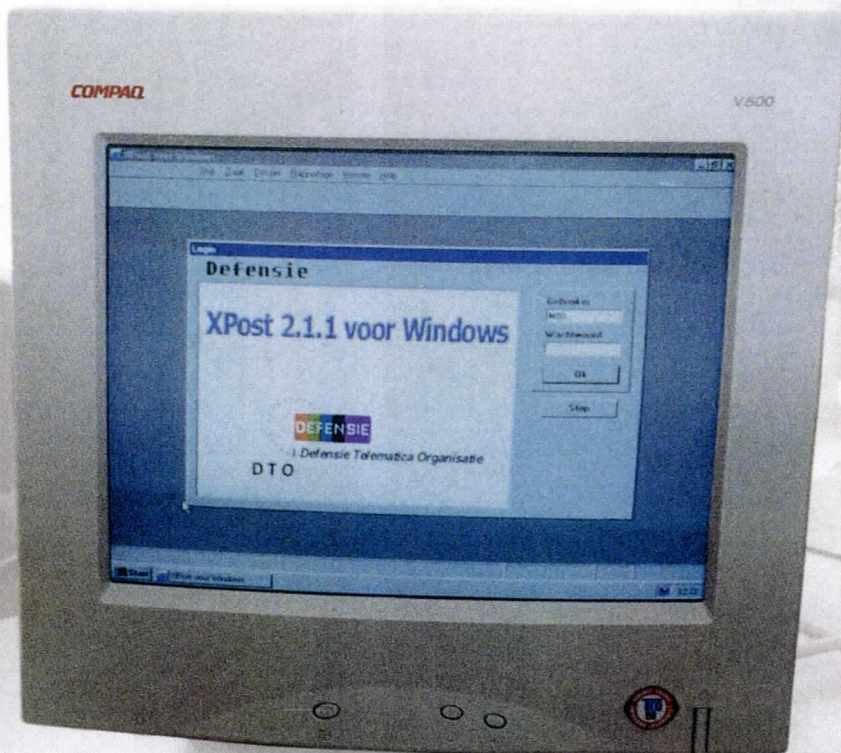
Terugkijkend op de invoering is een aantal zaken te constateren. Positief is dat de hele MID op één systeem werkt, waardoor uitwisseling van gegevens tussen de verschillende afdelingen een stuk makkelijker is geworden. Door het verder afstemmen van termen die in allerlei tabellen worden gebruikt, zal dit voordeel alleen maar toenemen. De uitwisseling van DIV-personeel wordt flexibeler, want iedere registrator werkt met hetzelfde systeem. Tevens wordt het actieve systeem beperkt tot het ene XPost.

Wel is gebleken dat tijdens de invoerperiode te weinig aandacht besteed is aan het optimaliseren van het voor de MID nieuwe registratuurplan en de interne regelgeving. Door de tijdsdruk die op het invoeringstraject lag, konden de procedures niet uitvoerig bij één afdeling op kinderziektes worden getest. Al werkende weg worden nu oplossingen gevonden voor de oneffenheden. Uit voorgaande blijkt dat hoewel de technische inrichting voltooid is, het nu zaak is de post- en berichtenregistratie (procesinrichting, standaardisering gegevens, functioneel beheer) verder te verbeteren. Een gebruikersgroep XPost is ingesteld om het gebruik van het postregistratiesysteem door de verschillende DIV-functionarissen en andere MID-medewerkers zoveel mogelijk op een lijn te brengen. Het functioneel beheer zal geoptimaliseerd worden, waarbij gebruik zal worden gemaakt van de kennis die op dit gebied bij de CO en defensiebreed aanwezig is. Op een aantal plekken in de MID-organisatie werd voor de invoering al gewerkt met een documentmanagementsysteem en met het scannen van papieren documenten. Door de komst van XPost is voor de mensen op die plekken de functionaliteit wat dat betreft achteruit gegaan. Daar staat tegenover dat inmiddels een pilot in ver gevorderd stadium is om papieren documenten in te scannen en deze gedigitaliseerde informatie met behulp van een WEB-browser te koppelen aan de in

XPost vastgelegde metagegevens. Ook daarbij is de achterliggende gedachte dat straks vanuit één systematiek kan worden gewerkt. Deze zaken en alle verbeteractiviteiten zijn bij de MID belegd in wat nu het project Omega wordt genoemd.

De doelen voor de documentaire informatievoorziening in de nabije toekomst kunnen als volgt worden omschreven:

- Het registreren en archiveren met behulp van XPost van zowel de archiefbescheiden als de berichten die een integraal onderdeel vormen van het totaal proces documentaire informatievoorziening;
- Het verbeteren van de procedures en het functioneel beheer en daarvoor het verbeteren van het totale gegevensbeheer;
- Het scannen en het met behulp van OCR-techniek toegankelijk maken van het dynamisch archief en het koppelen ervan met de meta-gegevens uit XPost;

- Het gereed maken van de documentaire informatievoorziening voor de invoering van een defensie-breed Document Management Systeem (DMS).

- Het toepassen van een nog vast te stellen selectielijst in dynamische periode.

Kortom de MID heeft steeds meer vat op het beheersen van de hele stukkenstroom vanaf het moment van ontstaan en ontvangst van archiefbescheiden tot en met het moment van overbrenging dan wel vernietiging ervan. ♦

De projectgroep XPost bestond uit de volgende personen :

Floor Lekkerkerker - externe projectleider Cap Gemini
Jill Gaillard -interne projectleider MID
Els Geelen - vertegenwoordiger gebruikers MID
Wolter v.d. Wetering - vertegenwoordiger DARIC

PROJECTGROEP XPOST

John Hanoeman - vertegenwoordiger DARIC
Sylvia Kooyman/Wim Hoefsmit - vertegenwoordiger techniek MID
Aad Kortekaas - vertegenwoordiger DTO.